

Terneuzen, 16 februari 2021

Geachte leden van Provinciale Staten van Zeeland,

Via Gedeputeerde Staten van Zeeland (GS) ontvingen wij een afschrift van hun brief (d.d. 2 februari 2020) aan u, inzake de reactie op de notities van onze stichting d.d. 29 oktober 2020 en van 16 december 2020. Graag reageren we op de reactie van GS op onze notities.

In de notitie van 29 oktober 2020 hebben wij een berekening gemaakt van de verschuldigde overnamesom van het Rijk aan uw Provincie dit in navolging op het antwoord dat het college van GS aan uw Staten hierover heeft gegeven.

Het klopt dat wij zowel bestuurlijk als ambtelijk hebben gesproken over de gemaakte berekeningen. Desalniettemin houden wij onze opmerkingen. We zullen deze opmerkingen ook ambtelijk delen en zijn ook altijd bereid deze toe te lichten als daar behoefte aan is.

Kosten om de tunnel tolvrij te maken

Voor we ingaan op het antwoord willen wij aangeven dat wij het bedrag hebben berekend naar de situatie van 14 maart 2021, precies 18 jaar na de invoer van de tolheffing. Alle informatie die we daarbij in onze notitie "Evaluatie antwoord GS inzake kosten tolvrije Westerscheldetunnel" hebben gebruikt, hebben wij ontleend aan de jaarrekeningen van de Provincie en de NV Westerscheldetunnel.

Wij hebben drie opmerkingen:

1. Wat we niet begrijpen is dat er rekening wordt gehouden met toekomstige vervangingsinvesteringen. Als we nu na 2025 zouden leven, zouden we dit begrijpen omdat er na die datum een afspraak is met Rijkswaterstaat dat over alle investeringen na die tijd wordt overlegd met Rijkswaterstaat en dat deze verrekend worden bij de eindoverdracht. Maar voor de situatie per 14 maart 2021 geldt deze afspraak toch niet. Immers, alle investeringen worden gewoon afgeschreven. Als deze technisch zijn versleten kan de eigenaar de vervangingsinvestering doen. Het opnemen van deze investeringen in deze overdrachtssom begrijpen wij dan ook niet. Overigens staat deze informatie uiteraard niet in de jaarrekeningen en is dus niet verifieerbaar voor ons.
2. Ditzelfde geldt wat ons betreft voor de rente. Er hoeft geen rente meer te worden vergoed als de overdrachtssom is afgerekend. Wellicht kan de vervroegde aflossing van het rente-instrument nog tot kosten leiden.
3. Wat betreft de personeelskosten hebben wij in onze berekeningen een aanname gedaan, namelijk dat slechts 25% van de huidige organisatie nodig is voor de exploitatie na de overdracht. Dat dit niet exact klopt, kunnen wij aannemen. De kosten van de Sloeweg hebben wij inderdaad niet meegenomen. De Sloeweg hoort niet tot het tunneltracé en de kosten daarvan kunnen daarom naar onze stellige overtuiging niet ten laste van de tolbetaler worden gebracht.

Tolheffing Westerscheldetunnel: Winstmodel voor de overheid

Vervolgens hebben wij in notitie van 16 december 2020 tot uitdrukking willen brengen dat de kosten van de aanleg van de tunnel niet alleen allang door de tolbetaler zijn betaald maar ook dat de overheid hier beter van is geworden ten koste van de tolbetaler. Dat maakt het extra zuur als we zien

hoe tegenwoordig tegen tolheffing wordt aangekeken en wat het huidige beleid hieromtrent is (zie bijv. de Blankenburgtunnel in 2015).

I. Verkoop aandelen Westerscheldetunnel

Wij kunnen ons goed vinden in deze tekst waarbij we het toch vreemd vinden dat een overheid 7,5 % rendement wil maken op een investering op wegen die normaal zonder rendementseis plaatsvindt. Op de verdere inkleuring van de kant van GS willen we in dit verband verder niet ingaan.

II. BTW

In het ambtelijk vooroverleg hebben we hierover fors gedebatteerd. Dat heeft ons nog tot nadenken gebracht. Strikt genomen is BTW geen kostenpost. Als de NV Westerscheldetunnel bij de aanleg de BTW terugvraagt, dragen de uitvoerende ondernemers de BTW af. Voor het Rijk is dit een neutrale post want uiteindelijk betaalt de eindgebruiker de BTW. In dit geval is het de eindgebruiker die de BTW niet kan verrekenen. Het ontbreekt aan gegevens om dit onderdeel in cijfers om te zetten. Om die reden willen we dit onderdeel schrappen in ons definitieve verhaal.

III. Exploitatiebijdrage

In de tweede alinea van dit onderdeel wordt uiteengezet hoe de afkoop van de exploitatiebijdrage tot stand is gekomen. Wij zijn het volledig eens met deze uitleg. De jaarlijkse uitkering is jaarlijks geïndexeerd met 1,5% en vervolgens contant gemaakt tegen 4,5%. De afkoopsom bedraagt dan € 881 miljoen. Dit staat ook onder punt 5 van onze notitie. Wij hebben deze berekening zelfs gereconstrueerd en zijn het eens met dit bedrag.

In het antwoord van het college van GS wordt aangegeven wij geen rekening houden met de netto contante waarde berekening. Dat is niet juist (Dat blijkt uit punt 5 van onze notitie). Wat wij niet begrijpen is dat de overdracht van de exploitatiebijdrage naar de tunnelorganisatie vervolgens € 540 miljoen bedraagt (conform jaarrekening 2009 NV Westerscheldetunnel). Die zou toch normaal € 881 miljoen moeten bedragen. Wij hebben hiervoor geen verklaring gekregen.

Wel is ons toegelicht dat deze € 540 miljoen vervolgens lineair (dus zonder rentevergoeding terwijl het bedrag wel in bezit is) jaarlijks (ca. € 23 miljoen) ten gunste van de exploitatie wordt gebracht. Dit hebben wij onder punt 5 van onze notitie ook zo opgenomen. Met het verlies voor de tolbetaler, omdat er geen rentevergoeding plaatsvindt, hebben we geen rekening gehouden hoewel dat wel zou moeten. In ons definitieve verhaal zullen we dat zeker opnemen omdat het om een substantieel bedrag gaat.

Met name de opmerkingen gemaakt bij de kosten om de tunnel tolvrij te maken zullen bij de nu lopende onderzoeken zeker naar voren komen. De overige onderwerpen zijn afhankelijk van de mate waarin wordt teruggekeken naar het verleden. Met onze opmerkingen hopen wij te bereiken dat dit terugkijken wel degelijk gebeurt omdat de bedragen waar het om gaat substantieel zijn en ook van invloed moeten zijn op de overnamesom van de tunnel.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groeten,

(voorzitter)

Stichting Zeeland TOLVRIJ

URL: <https://www.zeelandtolvrij.nl/>

Email: Info@zeelandtolvrij.nl